

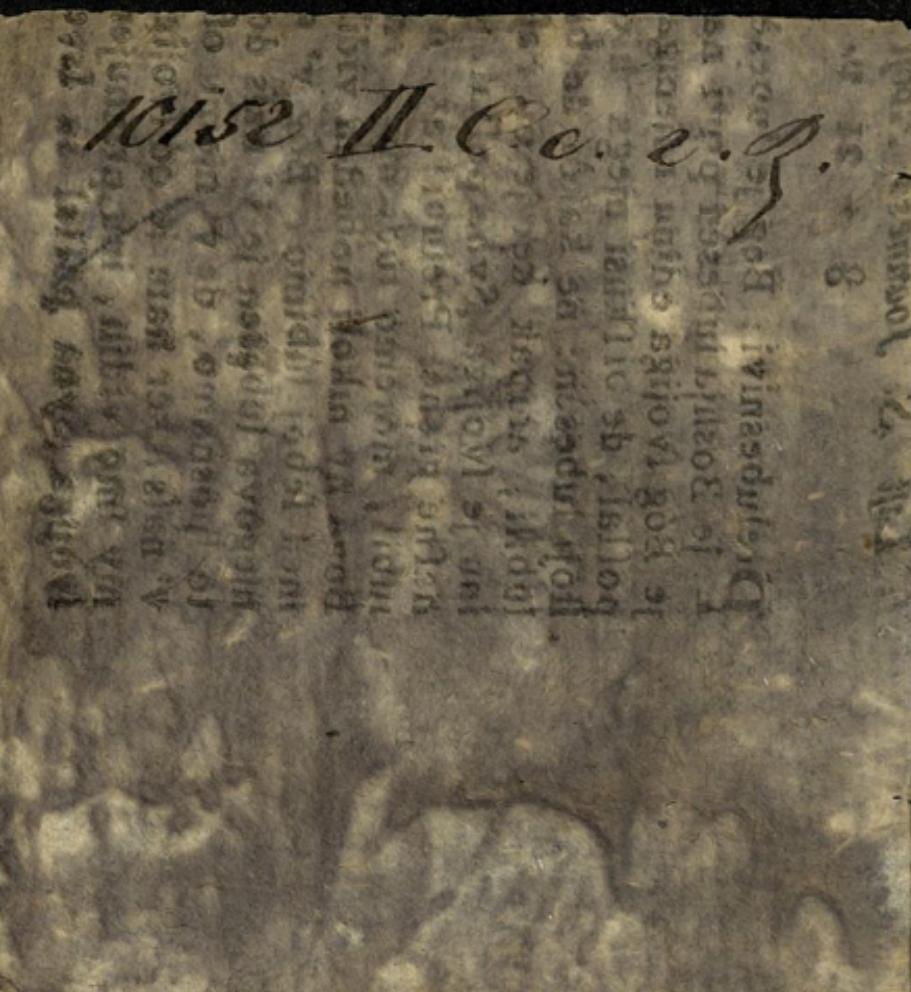
8

24

101

skorodnitskij vinasprav

10152 II Co. 2. 9.

KERSHANSKE N A V U K

sa te

M A I H N E

v'62. Praʃhainah ukupistaulen
s'kratkim ogovoram na

O T R O K E ,

Kader ob Velikanozhnimu
zhassu vkupsbrani h'Ob-
haylu gredó h'slubbi

USSIM DUHOVNIM PASTIRJAM.

ja tudi

vßsim Starisham, inu naprej-
postavlenim, katiri so doushni te
svoje podvuzhiti, na slaven-
ski jesik vondan
od eniga

Dobriga Perjatla Gorishke
Shkofije, 1777.

V' LUBLANI,
Stiskanu per Joh. Frideriku Egerju.

Rastite v' gnadi , inu spos-
najnu nashiga Gospoda ,
inu Isvelizharja JЕsusa
Kristusa. 2. Petr. 3. 18.

ADNOTATIO.

*Ad conservandam uniformitatem
in examinandis , præcipue pro Confessione Paschali parvulis , rudibusque
adultis , ac iisdem , pro Communione
decentius summenda , quodammodo in-
stituendis , præsentes cuique , qui iis
uti volet , humiliter offeruntur pagellæ ;
quin imo valde optatur , ut ab omni-
bus , quibus cathechetica suorum gra-
viter incumbit instruclio , eo accipian-
tur animo quo conscribuntur.*

W=03000 L.P75

I I⁺ I S

§. I.

1. *Kaj sa enih tugentov, ali zhe
nost se ima en kershanski zhlo-
vek posebnu navuzhiti, inu tiste
dopernashati?*

Posebnu lete try: to Viro, tu
savupanje, inu to Lubesn.

2. *Sakaj se lete try zhednosti posebnu
imajo dopernashati?*

Satu, kir nass tiste Bogu nar bel
dopadejezhe sturyo, inu bres kati-
rih, tudi le ene same, obedn tu
vezhnu isvelizhajne dosezhi na-
more.

3. *Katira med tim trëmi je ta nes
imënitnishi?*

• Ta lubesn! Satu, kir naß s'B
gam narblishishi sdrushi, inu na
bol perjasne stury.

Od dopernafhejna te Vir

4. *Kaj more en virni zhlovek pr
vsim narbol vëdeti?*

1. De je le en sam Bog, kat
tu dobru polona, inu tu hu
shtrafa. 2. De so try boshje pe
shone: Bog Ozha, Bog Syn, in
Bog S. Duh. 3. De je ta druz
Pershona sa naß zhlovek gratalam

5. *So lete try Boshje Pershone tu
terji Bogovi?*

Nikar, ampak le en sam Bog
inu Gospod: sakaj vsse try imaj
vkup le eno famo Boshjo naturo
bres-

ta neskonzhno mogozhnost, inu Gof-
stvu.

s'B. *Katira je ta narstarishi med tim
na tr̄emi?*

Vſe try Pershone so glih stare,
.. inu od vekumej sem.

ir. *Kaj je Kristus JEsus Syn Bo-
shji tudi glih Bogu Ozhetu?*

pr. Ja po Boshji naturi! majnshi pak
on po zhloveshki naturi.

u. *Sakaj nass je Bog stvariv?*

in. De bi mi njega sposnali, njemu
uſlushili, inu enkrat v'nebeſſa k'nje-
amu perſhli.

u9. *Katira Pershona Boshja je sa nass
zhlovek gratala?*

g. Ta druga Pershona Bog Syn.

10. *Sakaj je Syn Boshji zhlovek i grator?*

De bi on nafs od poerbaniga greha, inu drugih grehov, koker tudi od vezhniga pogublejna odresfhiu.

11. *Koku, ali skus kaj nafs je odresfhiu?*

Skus svoju britku terplenie, inu grenko smert.

12. *Koku je Bog Syn mogu terpeti, ali umreti?*

Ne sezer po Boshji, temuzh le po zhloveshki naturi.

13. *Koku obudysh ti to viro?*

Jest pravim: moj Bog! jest tenu virjem vse, karkol ta sveta katolishka Zirku virje, inu sapovę virvati.

vek 14. *Sakaj virjesh ti te katoljhki
Zirkvi?*

Satu, kir Bog skus njo govory,
inu je on vsse nam resodeu, katiri
je ta vezhna resniza.

15. *Kedaj se ta vira obudy?*

Kader se prekrishamo, inu to
viro molimo.

§. 2.

Od dopernafhanja tiga
Savupajna.

16. *Kaj moremo mi od Boga savu-
pati?*

Njegovo gnado, inu tu nebefsh-
ku isvelizhajne skus Kristusovu sa-
slushejne, inu nashu lastnu perpo-
morejne sadobiti.

17. Sakaj ti tu savupash?

Satu, kir je nam Bog letu obliu-
biu, katiri je vſigamogozhn, inu
svest v' svojih oblubah.

18. Koku obudish ti tu savupajne?

Jest pravim: moj Bog! jest sa-
vupam v' tvojo nasgruntano milost,
de bosh meni dau tvojo sveto gna-
do, inu vſe mitelne moju isveli-
zhajne sadobitiskus saflushejne Kri-
ſtusa JEſusa.

19. Kedaj obudimo mi tu savupajne?

Kader kol mi Boga v' Kristuso-
vimu imenu kaj proſimo.

20. Kie ſe tu sgody?

Slasti v' tim svetmu Ozhenashu,
inu v' Angelskimu Zheshejnu.

§. 3.

Od dopernashejna te Lu-
besni.

21. *Sakaj moremo mi Boga lubiti?*

Satu, kir je on našh narbolshi
dobrotnik, našhu isvelizhajne, inu
narvezhi dobrota.

22. *Koku moremo mi Boga lubiti?*

Is zeliga serza, is zele dushe, is
vſſe naſhe mozhy, inu vezh, ko-
ker sami ſebe.

23. *Smo tudi naſhiga bliſhniga dou-
shni lubiti?*

Ja! koker sami ſebe.

24. *Kidu je naſh bliſhn?*

Vſſaki zhlovek; satu, kir je;
koker mi, po Boshji podobi ſtvar-
jen.

25. Sakaj njega lubiti moremo?

Savolo Gospod Boga.

*26. Kaj je sa ena postava te ker-
Jhanske lubesni?*

Je leta: karkol otshesh, de bi
tebi drugi ludji sturili, tu tudi ti
nym sturi: inu kar ti notshesh, de
bi se tebi sgodilu, tu tudi ti dru-
gim nikar nafturi.

27. Koku obudish ti to lubesn boshjo?

Jest pravim is ustmy, inu serzam:
lubesnivi Bog! moj Stvarnik, Od-
reshenik, inu Isvelizhar! jest tebe
zhes vse druge rezhy narvezh shti-
mam, inu is serza lubim, inu is lu-
besni proke tebi otshem zhes vse
moje grehe pravo pokoro dellati,
inu posihmau s'tvojo gnado vse
Sapovede dershati.

28. *Kedaj skashemo, de mi Boga lubimo?*

Kader niegove Sapovęde, inu te katolshke zirkve dopounimo.

29. *Kaj nass sama vira namore is-velizhati?*

Sama nikar, ampak more shiva vira biti.

30. *Kaj je ta shiva vira?*

Katira skus lubesn dobre delle dopernasha, inu to volo boshjo dopouni: sakaj vira bres dobrih dell' je mertva.

§. 4.

Od nuzajna teh SS. Sakramentov.

31. *Katira Peršhona Boshja je tebe posvetila?*

Ta treka: Bog S. Duh.

32. *Kje ali skus kaj je Bog S. Duh tebe posvetiu?*

Skus S. Kerst: inu otshe mene she vezh posvetiti skus druge mitelne, inu SS. Sakramente.

33. *Kolku je SS. Sacramentov?*

Sedem: 1. S. Kerst. 2. S. Firma. 3. S. Reshnu Telu. 4. S. Pokora. 5. S. Poslednu Ole. 6. S. Mashnikov Shegnuvajne. 7. S. Sakon.

34. *Kidu je te SS. Sacramente nosterpostaviu?*

JESUS Christus, nash Odreshe-nik, pravi Bog inu zhlovek.

35. *Katiri je ta nar potrebniji, al narnotniji Sacrament?*

Ta S. Kerst. Sakaj bres tiga namore obedn v' nebesse pridti.

36. *Katiri S. Sacrament je narimegnitnishi?*

Tu S. Reshnu Telu.

37. Kaj je tu S. Reshnu Telu?

Pod shtavtjo tiga kruha, inu vina pravu shivu Telu, inu Kry na shiga Odreshenika JEsusfa Kristusa.

38. Kaj prajmesh per Obhaylu pod shtautjo tiga beliga oblata?

Pravu shivu Telu, JEsusfa Kristusa, s'kryvjoi, inu s'messam.

39. Kaj pa mezhnar v'glashu, ali v'peharju poda?

Samu vinu.

40. Kaj ni vondi noter S. Reshna Kry?

Nikar! ampak le vinu k'enimu poplaknillu.

41. *Kaj se tim desheuskim per obha-ylu napoda tudi ta S. Reshma Kry?*

Pazh tudi! pa le pod shtavtjoi tiga kruha v'svetimu Reshnemu Teleffsu: dokler shivu telu bres ker-vy ni.

Od S. Pokore.

42. *Kaj sadobimo mi v'tim S. Sacramentu te pokore?*

Odpushanje tih grehov, inu to gnado Boshjo.

43. *Kolku shtukou slishi k'eni pravi pokori?*

Pet: 1. morem jest mojo v'est dobru sprashati. 2. Moje grehe ferzhnu sgrivati. 3. Si terdnu naprejvseti. moju shivlejne pobolshati. 4. Se zhishu spovediti. 5. To gornalosheno pokoro, inu druge doushnosti

noſti prov doperneſti, inu do-
pouniti.

44. Kolku ſort je ta grivinga?

Dvojne; ena je ta popovnima;
ta druga ta napopovnima.

45. Kaj je ta napopovnima grivinga?

Katira ſe obudy is strahu tih
boshjih ſhtraſing.

46. Kaj je ta popovnima?

Katira ſe obudy is lubesni boshe.

**47. Koku ſe obudy ta napopovnima
grivinga?**

Kader pravim: O pravizhn Bog,
inu Gospod! jest ſe ſavol moje pre-
grehe ſlo boym tvojih oifrih ſhtra-
ſing. Ah! ſashonej mene bogiga
grefhnika.

48. *Koku se obudy ta popounima grivinga?*

Kader pravim: o lubesnivi Bog, inu Gospod! jest tebe is serza lubim zhes vſle rezhy. Satu mene griva-jo vſſi moji grehi, de sim jest tebe, o moj prelubesnivi Bog! dostikrat reshaliu, inu resdrashiu.

49. *Smo doushni ſe vſſih grehov ſpo-veđati?*

Ja! vſſih smertnih grehov: ſezer bi ſpoved nizheſſer navellala.

50. *Je pa tudi potreba ſe tih malih grehov ſpoveđati?*

Ni potreba: al nuznu je, inu dobru,

§. 5.

Od dopernafhejna ker-
ſhanske Pravize.

51. *V'zhemu ſloy ta kerſhanska praviza?*

V'ti-

V'timu, de se mi s'boshjo 'gnado
varjemo tiga hudiga, inu tu dobru
dopernashamo.

52. Kaj je hudu?

Ta greh: katiri Boga reshalli,
sanizhuje, resdrashi, inu nass ve-
kumaj poguby.

53. Kam pride nasha dušha po smerti?

V'nebesse, ali v' peku, ali v'yze,
koker si saflushi.

54. Kidu pride prezej v' nebesse?

Katiri v' gnadi boshji umerje,
inu nima nizhesser vezh isplantati.

55. Kidu pride v'yze?

Katiri she od svojih grehov kaj
nad saboj isplantati ima.

56. Kidu pride zel v' peku?

Katiri v' enimu smertnimu grehu
umerje.

57. *Kaj je en smertn greh?*

Je enu sturjenu, ali oppushenu
diajne, katiru je Bog pod shtrai-
fingo vezhniga pogublejna prepo-
védou, ali sapovédou.

58. *Koku more ta smertn greh dušho
umoriti, katira nekol naumerje?*

Skus tu nio umory, kir nie od-
usame to gnado bosho, inu vezh-
nu isvelizhajne, katiru je te du-
she shivlejne.

59. *Kaj je pa en majhen greh?*

Je enu majhnu reshallejne boshu,
katiru to perjasnost bosho she vše-
lej naresterga, ampak majnshi na-
pravi.

60. *Kaj je enu dobru dellu?*

Je

Je vſlaka zhednoſt, ali brumnu
dellu, is dobre maninge ſturjenu,
inu oppravlenu.

61. *Koku ſe dobra maninga ſtury?*

Jest pravim: v' boshimu imenu
otſhem tu, al tu oppraviti. Ali
režhem: moj Bog! jest tebi gori-
ofram vſle moje miſli, beſſede, inu
delle v' druſhi tiga ſaſluſhejna JE-
ſuſa Christuſa, k' tvoji vezhi zha-
ſti, inu hvalli ſa ſhive, inu mer-
tve, &c.

62. *Kaj smo pod ſmertnim greham doushni snati, inu ſe navu- zhiti?*

Moliti Viro, Ozhenash, deſſet
boshih Sapovęd, inu tudi, koker
je verjeti, tu Angelsku Zheſhejne.

Molitov, al dopernafhej ne nariměnitnifnih Tu- gentov.

1. **O** moj Bog! jest virjem vſſe,
kar ti oſhesh, de bi vir-
vau : jest savupam vſſe, kar ti
oſhesh, de bi savupau: jest lubim
vſſe, kar ti oſhesh, de bi lubiu:
jest sourashim vſſe, kar ti oſhesh,
de bi sourashiu.

2. Jest virjem vſſe, kar ſi ti re-
ſodev ſkus twojo S. Kershansko
Katolshko Zirku. Jest savupam,
kar ſi ti nam oblubiu ſkus JEſuſa
Kristusa. Jest lubim tebe zheſſ vſſe
rezhy; dokler ſi ti, o Bog! vſſe
lubesni urędn.

3. Lubesnivi Bog, inu Gospud!
jest sovrashim vſſo mojo pregreho,
inu mene is ferza griva, de ſim
jest

jest tebe mojga lubesniviga Boga,
 inu Gospoda tolkukrat reshalliu:
 meni je slo shau , dokler sim refer-
 diu , inu resdrashiu tebe mojga
 Stvarnika , Dobrotnika , Odreshe-
 nika , inu Isvelizharja , tebe mojga
 lubiga Ozheta , inu narvezhi do-
 broto.

4. Ah ! vsmili , vsmili se zhes
 mene bogiga greshnika , inu daj
 meni to gnado , de bi jest mogu
 tvojo S. volo sposnati , inu dopou-
 niti: de bi jest mogu tebe lubiti ,
 inu hvaliti sdej , inu na vekumej
 skus Kristusa JEsusa Gospuda nashi-
 ga. Amen.

Koker je en mladenzh na-
vajen, toku naodstopi
od tiga, tudi kir on star
grata. *Prov. 22. 6.*

O G O V O R

Na Otroke, kader ob Velikanozhnimu zhassu
k'S. Obhaylu grejo.

Lubesnivi otrozi! predn koker vi samkej k' Boshji inisi perstopite, morte vëdeti , de je tu perpravilu k'S. Obhaylu dvojnu ; tu notishnu , inu tu nuznu. Tu notishnu je, katiru je pod enim naglavnim graham sapovëdanu , namrezh :

I. De smo teshi od pounozhy :
aku bi ti le eno drobtinzo kruha ,
al eno famo kapelzo vode s'vëdej-
nam posheru , toku she tisti dan
naßmeh k'S. Obhaylu jedti.

2. De smo bres vezheozhiga
smertniga greha:aku bi se edn pred
obhaylam spouniu, de on nad sa-
boj en smertni greh ima, ta bi se
mogou popred spovēdati, predn
on tu S. Reshnu Telu prajme; se-
zer dopernesse on en novi smertni
greh.

Tu nuznu perpravillu je tudi
dvojnu. 1. Enu je tu snotrejshnu;
2. Tu drugu je tu sunejshnu. Tu
snotreishnu stoy v' andohti tiga
serza, koker katiru se spodobi s'le-
pimi zhednostmi, slasti te vire, ti-
ga savupajna, inu te lubesni boshe,
obzirati. Tu suneishnu stoy v'
zhednimu sadershajnu tiga trupla,
h' katiri zhednosti tudi flishi, de ti
umit, pozheffan, v'belli frajzi, inu
kar tvoj stan perpusty, lepu oblej-
zhen h'S. Obhaylu pridejh.

Pred vſſim pa premissli , koga
 bosh prejeu ? namrežh praviga shi-
 viga Boga , s' dushoi , inu s'teſſam ,
 s' krivyoи , inu s'meſſam , po boſhi ,
 inu zhloveshki naturi : koker v'
 nebeſſih shivy , toku je tukej pod
 podoboi tiga kruha . Inu dokler je
 ta lubesnivi JЕsus enu Jagne boſhu ,
 katiru grehe odjemle , toku savu-
 pej na njega , inu ga proſſi sa odpu-
 ſhajne tvoyh grehou , inu sa vſſe
 tife gnade , katire ti potrebujeſh
 h'enimu brumnimu ſhivlejnu , inu
 h'tvojmu isvelizhajnu . H'enimu
 snamnu tvoje lubesni proke njemu ,
 se mu vefs zhes dej , s'duſhoi , inu
 s'truplam , h' vſſemu perpravlen ,
 kar kol on is tebe , inu s'taboj stu-
 riti oſſhe .

V'teh miſſlah jedi h'misi Boſhi:
 nikar pa na drengej , temuzh is go-
 rivsdignenmi rokami , doli ober-
 nenmi ozhmy zhakej , de bo pre-

istor sa tebe. Kader pridešh na tu
mestu tiga obhayla, poklekni doli
na obę kolene: nagledej Mashnika,
temuzh tu svetu Reshnu Telu: der-
shi glavo gori, de se lehku uste naj-
dejo. Sini fredno mass, jesik von-
pomoli do shnabla. Kir je tu sve-
tu Reshnu Telu na jesik poloshenu,
nikar naglu uste nastissni, ampak
pozhassu jesik nasaj potegni, inu
uste sapri. Na vinu zhakat ni po-
treba, Zhe ti tu S. Reshnu Telu se-
zer lehku dolispravish. Na tu
vstani gori, inu se supet nisku per-
kloni: napoklekni, kir bodi, doli,
de nabosh drugim napoti; temuzh
jedi nasaj na enu mestu, kir je pre-
stor; po poti pa is vesselam sdihuj:

**JESUS tebi shivim! JESUS te-
bi umerjem! JESUS tvoj sim
shiy, inu mertu.**

Toku hitru, de ti po obhaylu na twoju mestu pridesh, ahtej, de nasainudish ta shlahtni zhass, ob katirim se tvoj Isvelizhar shivotnu per tebi snajde: govori sh' nim samim. 1. Sahvali se proke njemu, de je on oteu h' tebi pridi. 2. Ponudi mu vſſe, karkol imash, ja tudi sam sebe h' njegovi flushbi. 3. Perporozhi mu twojo potrebshno, prossi ga sa pomuzh, inu zhe navesh, koku, al kaj bi goroviu, le andohtlivu moli ta S. Ozhenash: v' timu je vſſe sapopadenu, karkol ti potrebujesh.

Sezer se poſliffej, de ti ta danashni dan toku dopernesfes, de nezheſſer nasturish, kar bi tvojmu Isvelizharju moglu merseti.

* Sdej ahtejte otrozi! Predn de vi S. Reshnu Telu prajmete,
B 2 bo-

bote vssi sa manoj glaffnu mo-
lili:

* * Nunc Sacerdos excipit
Venerabile Sacramentum ex Ta-
bernaculo, flectit, & elata voce
præorat.

MOLITOV,

Pred S. Obhaylam.

O Lubesnivi JESUS ! jest virjem
vse, kar ta sveta Katolshka
Zirku virje, inu sapovę virvati;
slasti virjem terdnu, de si ti, moj
JEsus ! tukej v' svetim Sacramentu
pod podoboi tiga kruha v' prizho,
s' dushoi, inu s'teleffsam, s'krivyoj,
inu s'messam, shiu, inu zeu v' vfa-
kim koszu te shegnane hostie. Vssi-
gamogozhni vezhni Bog ! jest tebe
molim v' tim S. Sacramentu, jest
te-

tebe hvalim, inu zhaſtim is vſſoi
 mogozhnoi ponishnostjoi mojga ſer-
 za. Jeſt ubogi greshni zhlovek ni-
 ſim ſezer vrędn tebe prejeti; von-
 der dokler je tvoja vola, toku ſa-
 vupam jeſt na tvojo naisgruntano
 lubesn, inu shellim tebe h' isveli-
 zhanju moje duſhe prejeti. O do-
 brotlivi JEſus! Jeſt ſavupam ſkus-
 letu S. Obhaylu ne ſamu tvojo bo-
 sho gnado, inu vſſe notiſhne mi-
 tellne h' isvelizhajnu, temuzh tudi
 tu isvelizhajne od tebe ſadobiti.
 Toku pridi, moj JEſus! pole! mo-
 ju ſerze je tebi perpraulenu: vush-
 gi letu s' tvojo lubesnioi, de ti v'
 meni, inu jeſt v' tebi ſhivym.

* Otrozi ſamirkate! toku hi-
 tru, koker vi tu S. Reſhnu
 Telu prajmete, rezite v' ſerzu,
 inu na tihim: **Hvalen bodi**
JE-

JESUS KRISTUS NA VEHNE ZHASSE.

* * Jam communicantur sub
consueta Communionis formula,
data benedictione reponitur Ve-
nerabile, & dicitur flectendo
sequens gratiarum actoria.

MOLITOV Po S. Obhaylu.

O Moj Bog, Kristus JESUS! kir
si v' moym serzu, posvezhenu
bodi tvoju imę: taushenkrat bodi
zheschen, inu hvalen, de si ti to
gnado meni sturiu, inu oteu h'
meni pridi. Lubesnivi Isvelizhar!
pridi h' meni tvoju Kralestvu: ti
sam kraluj zhes moju nagejne.
Isydi se tvoja vola, koker na nebu,
toku

toku od mene , inu s' manoj na semli: tvoje sapovędi otshem der shati , inu od tvojih boshih rok vſe volnu gorivseti , tu sladku , inu tu grenku , koker se tebi polubi.

Proſsim pa tebe , o Gospod!

1. Dej meni moj vſlakdajni kruh , kar potrebujem h' mojmu shiv lejnu , inu tu lubesnivu sdravje , de samorem tebi bres sadershajna flushti.

2. Proſsim te , odpusti meni moje douge , ne samu tih grehov , katirih me is serza griva ; temuzh tudi tih saſluchenih ſhtraifing ; koker tudi jest odpustim vſsim mojim doushnikam is lubesni proke tebi vſe reshalejne , inu meni sturjene kervize.

3. Prof.

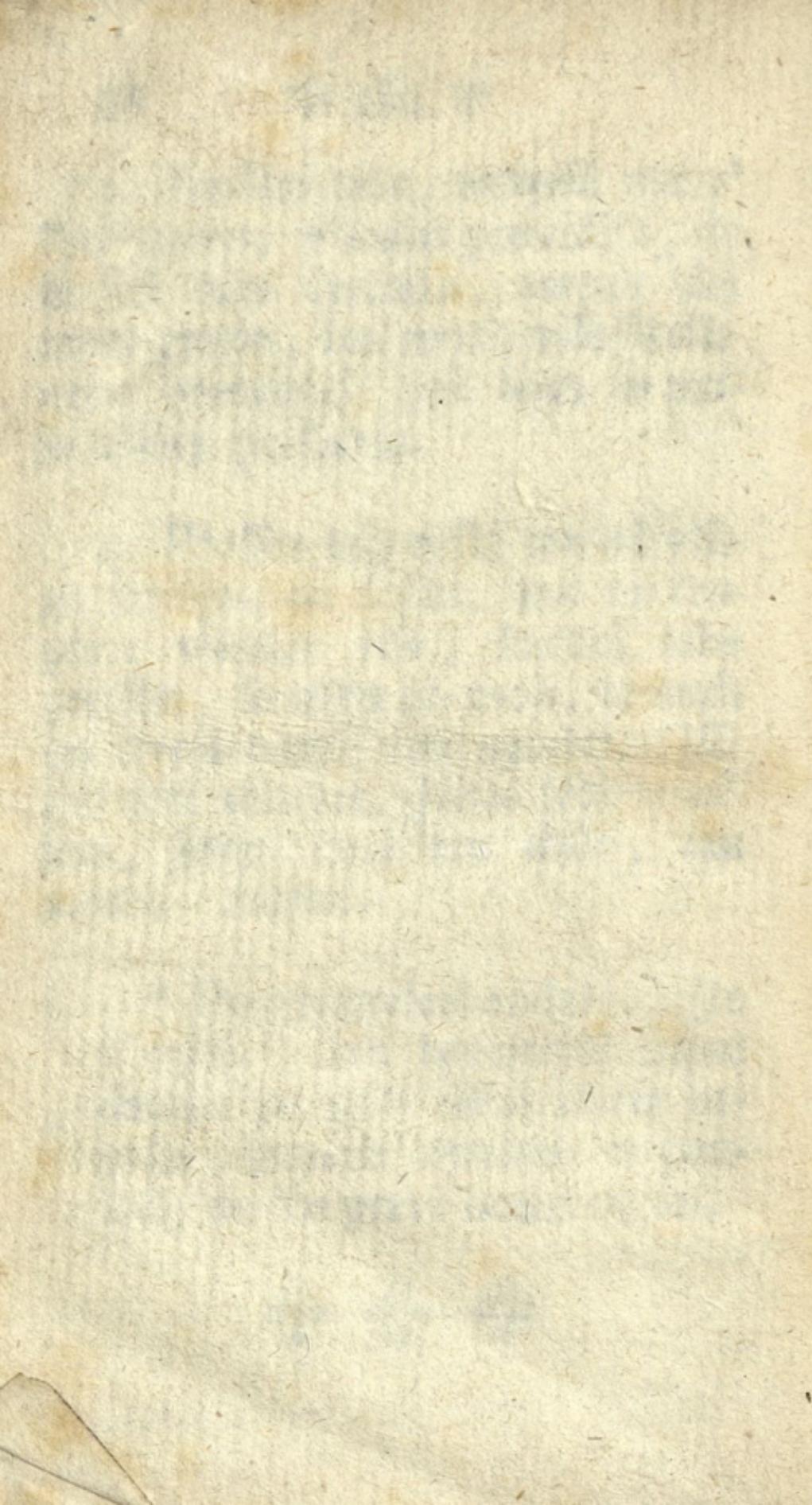
3. Prossim tebe, navpeli me v' skushnavo, v'katiri previdish, de bi jest tebe reshaliu, ampak dej meni gnado, inu mozh vſſe skushnave premagati: jest bom tu moju uſſelej perſtaviu.

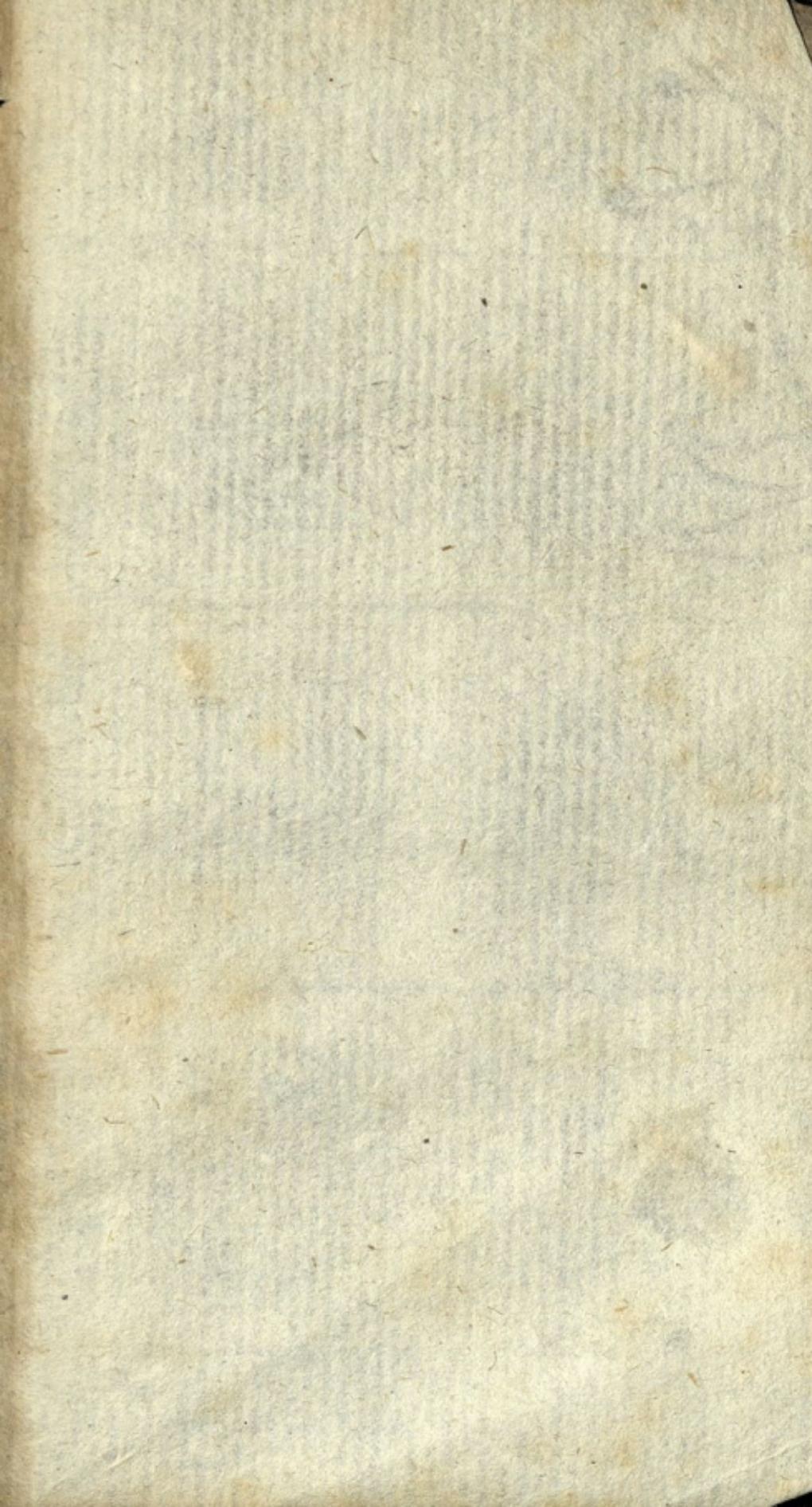
4. Proſſim te, reſhi me od vſſiga hudiga, na dushi, inu na truplu; vonder vſſe, karkol tebe proſſim, fe nima po moji, temuzh po tvoji boshi voli sgoditi. JEſus tebi shivym, JEſus tebi umerjem, JEſus tvoj ſim shiv, inu mertu. Amen.

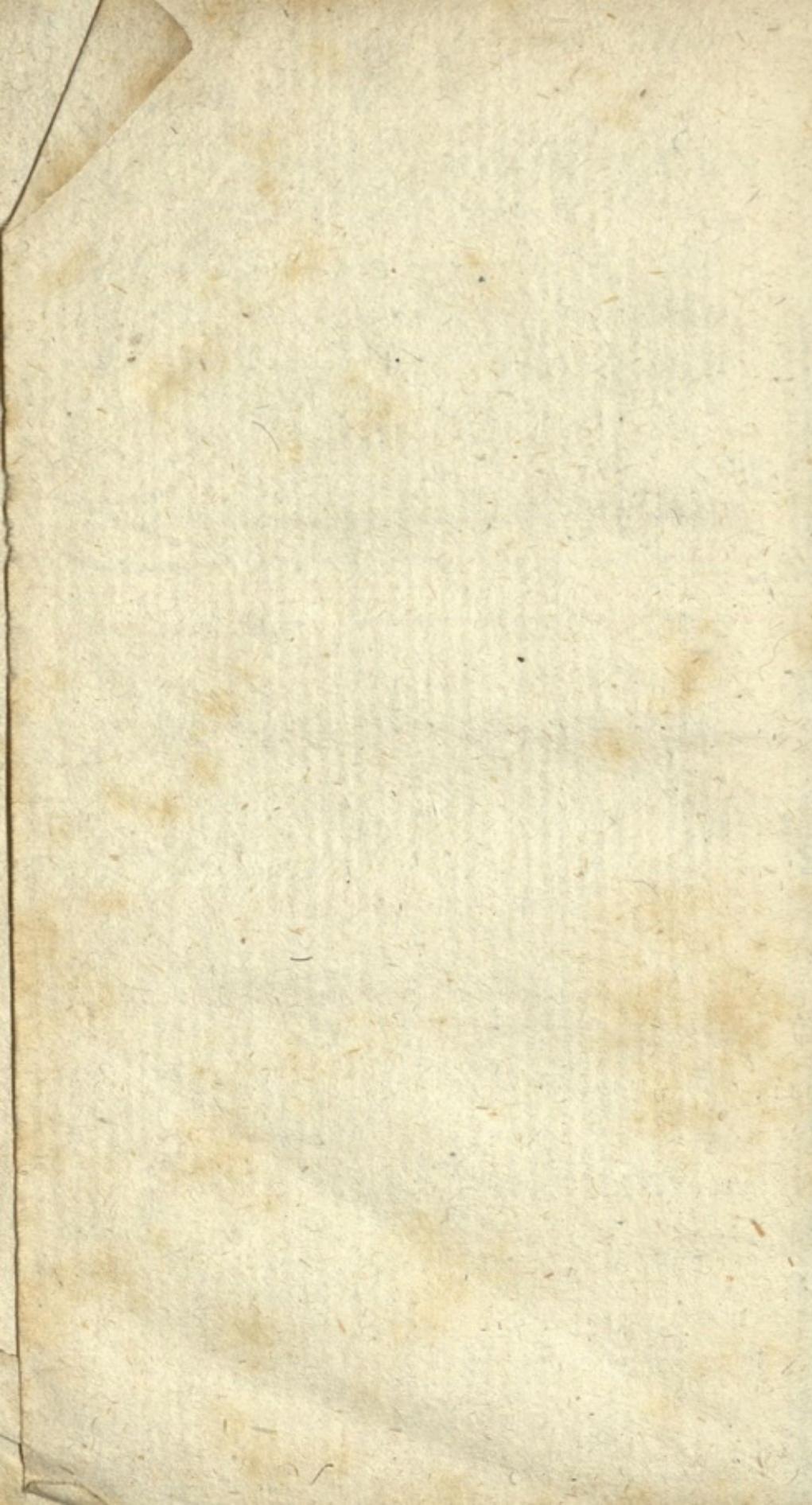
* Po oppravleni andohti pojte v' myru, inu brumnosti ſupet damu: po poti nikar norze na- paſte, temuzh ſkashite fe pou- fod, de ſte pravi boshi otrozi.

3

172

part
of

168

THE BELAID TRADITION

LOCUSSES IN

THE BELAID TRADITION
OF THE SONGS OF THE
MONGOLS

